13. GRAMMATICA : Beklemtoonde voornaamwoorden [les pronoms toniques]

In bepaalde gevallen mag je in het Frans de *pronoms personnels sujets (je, tu, il,…)* niet gebruiken maar moet je een van de beklemtoonde voornaamwoorden gebruiken. Stel dat iemand de volgende vraag stelt :

(1) *Qui a cassé ce vase ?*

Dan mag je niet kortweg antwoorden « *je* » maar moet je een beklemtoond voornaamwoord gebruiken en in dit geval is dat « *moi* ».

De beklemtoonde voornaamwoorden zijn :

moi (ik)

toi (jij)

lui (hij) / **elle** (zij)

nous (wij)

vous (jullie / u)

eux (zij, mannelijk meervoud)

elles (zij, vrouwelijk meervoud)

Wanneer gebruiken we dit voornaamwoord nu ?

(1) Als je een voornaamwoord *alleen* gebruikt, dat wil zeggen als het voornaamwoord alleen de zin is :

- *Qui a trompé sa petite amie ?* ***Lui !***
- *Qui veut manger une pizza ?* ***Moi !***

(2) In veel gevallen gebruik je ook een *pronom tonique* na een voorzetsel. Opgelet, want na de voorzetsels *à / de*[1] is dit meestal niet het geval :

- *Elle est partie <u>sans</u>* ***lui****. [ze is zonder hem vertrokken]*
- *Elle habite <u>chez</u>* ***moi****. [Ze woont bij mij]*
- *Qui veut s'assoir/asseoir <u>à côté de</u>* ***toi*** *?*

(3) Je komt het *pronom tonique* vaak tegen in korte antwoorden waar dit dan versterkt wordt door *non plus* of *aussi* :

- *Vous êtes seul ?* ***Moi*** *<u>aussi</u>. [...**ik** <u>ook</u>]*
- *Elle n'a pas raison et* ***toi*** *<u>non plus</u>. [Ze heeft geen gelijk en **jij** <u>ook niet</u>]*

(4) Het pronom tonique wordt ook gebruikt om een contrast/tegenstelling te benadrukken :

- *Tous mes amis sont des alcoolos.* ***Moi,*** *je ne bois jamais.*
- *Il est grand fan de Xi Jinping.* ***Moi,*** *je suis contre.*